

Raad voor maatschappelijk welzijn

Besluit

Zitting van 15 juni 2021
M&S - Zorgen - Zorg

8 **2021_RMW_00031** **Reglement - Toekenning stedelijke mantelzorgtoelage
2021 - Goedkeuring**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Tom Arts, Voorzitter; de heer Wim Dries, Burgemeester; mevrouw Annie Nagels; mevrouw Kathleen Parthoens; de heer Erhan Yilmaz; de heer Alessandro Cucchiara; de heer Toon Vandeurzen; de heer Michael Dhoore; de heer Yilmaz Kurtal; mevrouw Ria Grondelaers; de heer Geert Swartenbroekx; mevrouw Annita Laporte; de heer Erik Gerits; de heer Chris Janssens; de heer Mehmet Kayacan; mevrouw Marleen Vrancken; mevrouw Lotte Trippaers; de heer Yasin Kilic; de heer Geert Reyskens; de heer Mustafa Harraq; mevrouw Sara Roncada; de heer Ivo Schoonheere; de heer Jan Bergmans; mevrouw Laura Olaerts; mevrouw Cansu Pinarci; de heer Jasper Olaerts; de heer Karel Kriekemans; de heer Danny Kerkhofs; de heer Stefano Ghiri; mevrouw Sabine Hoeven; mevrouw Sabrina Cavaliere; mevrouw Chantal Coppens; de heer Gaby Colebunders; mevrouw Anna Boey; mevrouw Rina Simons; mevrouw Cindy Machiels; mevrouw Hilde De Wilde, Algemeen directeur

Verontschuldigd:

mevrouw Zuhail Demir; mevrouw Nawal Farih; mevrouw Meryame Kitir

Beschrijving

Aanleiding en context

De mantelzorgtoelage is een financiële toelage, die de mantelzorger ontvangt als waardering voor zijn vrijwillige inzet, die zij leveren bij de opvang en/of thuisverzorging van (een) zorgbehoevende oudere(n). Stad Genk erkent hiermee het belang van mantelzorg als aanvullende zorg en wil deze zorg stimuleren zodat de zorgbehoevende zo lang mogelijk in zijn eigen omgeving kan blijven wonen. Door het toekennen van een toelage kunnen thuiszorgsituaties worden opgevolgd en kan er een geschikt hulpaanbod worden aangereikt door de hulpverleners.

De voorwaarden tot toekenning van een mantelzorgtoelage worden omschreven in het mantelzorgreglement dat ingevoerd werd op 21 november 1996. Dit reglement werd gewijzigd door de raadsbesluiten van 16 december 1999, 25 oktober 2000, 21 februari 2002, 30 juni 2003, 16 maart 2006, 20 december 2007 en 28 april 2011.

Bij een nieuwe evaluatie van het reglement mantelzorgtoelage door het functioneel team senioren, dat onder leiding staat van schepen en BCSD-voorzitter Ria Grondelaers, en de bevoegde dienst, werd vastgesteld dat er een aantal wijzigingen ter verfijning van het reglement aangewezen zijn. Het voorstel van de aanpassingen werd door het functioneel team goedgekeurd. Ook de adviesraad 55+ gaf een gunstig advies. Het aangepaste reglement wordt als bijlage toegevoegd (**zie bijlage 1 en 2**). De rode aanpassingen duiden de nieuwigheden aan.

Argumentatie

1. Het reglement is regelmatig onderhevig aan een grondige evaluatie ter verbetering of verfijning van het reglement.
2. Er was een actualisatie nodig zoals de benamingen van de tegemoetkomingen, maar ook dienen we rekening te houden met de veranderende maatschappij zoals het feit dat steeds meer ouderen niet gehuwd, maar wel wettelijk of feitelijk samenwonend zijn. Dit werd gelijk getrokken.
3. We nemen een vergrijzing van de bevolking en een stijgend aantal chronische aandoeningen waar. Dit zal tegen 2025 zorgen voor een stijging met 25% van het aantal psychogeriatrische bedden (KCE Rapport 289). Dit zal zich niet enkel weerspiegelen in de ziekenhuizen, maar ook op de eerste lijn. Het is dan ook belangrijk om ons niet enkel te focussen op patiënten met een fysieke zwaarzorgbehoevendheid, maar ook op patiënten met een psychiatrische problematiek.
4. We slaan meer en meer de digitale weg in. Sinds 1 april 2021 kan de mantelzorgtoelage online aangevraagd worden via de website van stad Genk. De applicatie zal aangepast worden aan het nieuwe reglement. Door de applicatie kan de aanvraag om een eenvoudige, laagdrempelige manier aangevraagd worden. Indien de mantelzorger geen digitale vaardigheden heeft, kan hij/zij nog steeds terecht op de dienstencentra, Sociaal Huis Portavida en het Sociaal Huis van stad Genk.
5. In het oude reglement was er reeds het aanbod van het 'Multidisciplinair Overleg' waar betrokken zorg- en hulpverleners in aanwezigheid van de patiënt en zijn mantelzorger(s) afspraken maken om de zorg op elkaar af te stemmen. Ook wordt hier steeds de nodige aandacht besteed aan de draagkracht van de mantelzorger. Om de mantelzorger nog meer te ondersteunen voorzien we in de nabije toekomst ook het aanbod van ondersteuningsgesprekken met een medior- of seniorconsulent. Het gesprek is steeds op vrijwillige basis. De medior- en seniorconsulenten zullen een opleiding krijgen en gecoacht worden door de medewerkers van de dienstencentra. Zij kunnen de mantelzorgers informeren en indien gewenst, doorverwijzen.

Dit vertaalt zich in volgende concrete wijzigingen:

- Het verwantschap tussen de zorgbehoevende oudere en mantelzorger moet niet meer aangetoond worden.
- De terminologie van tegemoetkomingen worden geactualiseerd.
- Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden werd toegevoegd als voorwaarde.
- In het bestaande reglement was er niets geregeld m.b.t. personen met een psychiatrische problematiek. Vanaf nu stellen wij voor dat, naast personen met een verminderde fysieke zelfredzaamheid, ook personen met een (geronto-) psychiatrische problematiek recht kunnen hebben op een mantelzorgtoelage.
- De geïndexeerde inkomensgrens wordt vermeld. De inkomensgrens voor gehuwden werd geïndexeerd. Deze laatste inkomensgrens zal vanaf heden ook gekoppeld worden aan het cijfer van de gezondheidsindex. Feitelijk en wettelijk samenwonenden worden gelijkgesteld aan gehuwden.
- Voor het bewijs van het gezamenlijk belastbaar inkomen zal, naast de laatst aanvaarde belastingsaangifte van de personenbelasting, ook het meest recente aanslagbiljet in de Kruispuntbank Sociale Zekerheid als bewijs kunnen dienen.
- Aan het nieuwe reglement wordt toegevoegd dat de aanvraag voor een mantelzorgtoelage ook digitaal kan worden ingediend via de website van Stad Genk.
- We vermelden nu ook in het reglement het aanbod voor een ondersteunend gesprek met een medior- of seniorconsulent ter ondersteuning van de mantelzorger.
- De mantelzorger moet minimum 18 jaar zijn. In het oude reglement werd er geen leeftijdsgrens bepaald.

- In het nieuwe reglement wordt duidelijker gespecificeerd dat de mantelzorger zich kan wenden tot de dienstencentra, Sociaal Huis Portavida of het Sociaal Huis van het stadsbestuur van Genk.
- Het recht om controles uit te voeren en maatregelen te treffen, wordt in het nieuwe reglement meer benadrukt.

Regelgeving: bevoegdheid

De OCMW-raad is bevoegd op basis van artikel 77-78 van het decreet over het lokaal bestuur.

Financiële en beleidsinformatie**Visum: geen visum noodzakelijk****Financiële informatie**

Er is op MJP000268 voor 2021 een bedrag van € 300.000,00 voorzien.

Voor 2022 t.e.m. 2025 is er per jaar telkens € 310.000,00 voorzien.

Beleidsinformatie

- Beleidsdoelstelling 3: Meer Genkenaren vinden een gepast antwoord op hun behoefte aan zorg en ondersteuning
- Actieplan 2: Het aantal Genkenaren met een niet-beantwoorde zorgnood neemt af
- Actie 7: Ondersteuning en aandacht voor mantelzorgers en verenigingen

Besluit**Artikel 1**

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn keurt het aangepaste reglement stedelijke mantelzorgtoelage goed.

Bijlagen

1. 210520 Reglement stedelijke mantelzorgtoelage 2021 definitieve versie.pdf

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens de raad voor maatschappelijk welzijn

Reglement toekenning stedelijke mantelzorgtoelage 2021

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Algemeen

Binnen de grenzen van het in de begroting voorziene krediet wordt door het Vast Bureau een financiële tegemoetkoming toegekend aan mantelzorgers die instaan voor de opvang en/of thuisverzorging van één of maximum twee zorgbehoevende(n) ouderen.

Mantelzorg is de thuiszorg voor chronisch zieken, personen met een handicap en hulpbehoevenden (hierna zorgbehoevende oudere(n) door familieleden, vrienden, kennissen of buren (hierna mantelzorger)

Deze financiële tegemoetkoming wordt in het reglement omschreven als 'de toelage'.

Door het toekennen van een toelage kunnen thuiszorgsituaties worden opgevolgd en kan er een geschikt hulpaanbod worden aangereikt door de hulpverleners.

Definities:

Thuiszorg: de hulp- en dienstverlening die er specifiek op gericht zijn de zorgbehoevende persoon te handhaven in zijn thuismilieu.

Zorgbehoevende persoon: de natuurlijke persoon die vanuit een bepaalde nood een beroep doet op thuiszorg, omdat hij geheel of gedeeltelijk niet meer in staat is zichzelf te verzorgen en de elementaire taken te verrichten die een gezonde persoon kan uitvoeren, waardoor blijvende hulp van een derde persoon noodzakelijk is.

Thuismilieu: de plaats waar de zorgbehoevende persoon effectief woont of inwoont, met uitsluiting van de collectieve woonvormen waar personen op een duurzame wijze verblijven en gehuisvest zijn en waar geheel of gedeeltelijk de gebruikelijke huishoudelijke dienstverlening en gezinshulp worden geboden.

Mantelzorger: een persoon die op regelmatige basis en op een niet-beroepsmatige wijze aanvullende, buitengewone zorg verleent aan een zorgbehoevende persoon uit zijn omgeving, vanuit een affectieve of sociale relatie die hij met deze persoon heeft.

HOOFDSTUK 2: Voorwaarden waaraan de zorgbehoevende oudere(n) dient te voldoen tot het bekomen van een mantelzorgtoelage

Artikel 2

Om recht te hebben op de toelage moet(en) (de) zorgbehoevende(n) **integraal** voldoen aan volgende voorwaarden:

- 1) Tenminste 1 maand in Genk zijn gedomicilieerd **en daar ook effectief verblijven**
- 2) De volle leeftijd van **60 jaar** hebben bereikt én de persoon moet zorgbehoevend zijn, dat wil zeggen dat hij/zij geheel of gedeeltelijk niet meer in staat is zichzelf te verzorgen en de elementaire taken te verrichten die een gezonde persoon normaliter kan uitvoeren, en waardoor blijvende hulp van een derde persoon noodzakelijk is. Om dit te bewijzen moet de zorgbehoevende minstens in bezit zijn van minstens één van onderstaande zorg criteria:
 - een attest van verminderde zelfredzaamheid van ten minste 12 punten of een attest van 80 % invaliditeit van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid / Vlaamse Sociale Bescherming of zorgbudget voor ouderen met een zorgnood met minstens 12 punten (de vroegere tegemoetkoming hulp aan bejaarden). Indien de zorgbehoevende niet beschikt over zo'n attest op het moment van de aanvraag, maar wel een aanvraag indient ter vaststelling van de graad van verminderde zelfredzaamheid, kan de mantelzorgtoelage met terugwerkende kracht worden

uitgekeerd, vanaf de maand volgend op de datum van aanvraag mantelzorgtoelage, wanneer de mantelzorger dat attest binnen de twee maanden na uitreiking bezorgt aan de bevoegde dienst of

- een score B-of C-forfait in de thuisverpleging of
- een attest van zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (de vroegere Vlaamse Zorgverzekering) of
- een recent verslag van een (geronto-)psychiater in kader van chronische psychiatrische kwetsbaarheid of
- een kopie van de goedkeuring van de medisch adviseur voor terugbetaling van medicatie voor dementie of een verslag van een geheugencentrum, waaruit blijkt dat de oudere lijdt aan een vorm van dementie

3) Het gezamenlijk belastbaar inkomen van toepassing voor de zorgbehoevende oudere(n) is lager dan 20.628,82 EUR, gekoppeld aan het cijfer van de gezondheidsindex. Dit bedrag mag voor gehuwden en koppels die wettelijk / feitelijk samenwonen verhoogd worden met 3.500,00 EUR, gekoppeld aan het cijfer van de gezondheidsindex.

Als bewijs geldt het laatste aanslagbiljet van de personenbelasting of het meest recente aanslagbiljet in de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid.

Hiervan kan afgeweken worden als er aangetoond wordt dat het inkomen ondertussen onder de inkomensgrens gedaald is. Het recht gaat dan in vanaf de maand volgend op deze waarin op basis van documenten bewezen is dat het belastbaar inkomen niet boven de inkomensgrens ligt.

4) zorgbehoevende verblijft in zijn thuismilieu en niet in het ziekenhuis of instelling.

Hoofdstuk 3: voorwaarden waaraan de mantelzorger dient te voldoen tot het bekomen van een mantelzorgtoelage

Artikel 3

Om een mantelzorgtoelage te kunnen ontvangen moet de mantelzorger volgende voorwaarden integraal nakomen:

- 1) Minimum 18 jaar zijn
- 2) In Belgisch Limburg gedomicilieerd zijn en effectief verblijven;
- 3) Instaan voor de zorg aan (een) zorgbehoevende oudere(n).
- 4) Zich daadwerkelijk met de opvang en/of verzorging van (de) oudere(n) inlaten.
- 5) Zelf geen zorgbehoevende oudere zijn zoals bepaald in art. 2

Onder opvang en verzorging conform punt 4 wordt minstens een van volgende taken verstaan: poetsen, wassen en strijken, boodschappen doen, maaltijden bereiden, organiseren van het huishoudelijk werk, financiële verrichtingen, begeleiden naar medisch onderzoek en oppas.

Ter ondersteuning van de mantelzorgers is er het aanbod voor een ondersteunend gesprek met een medior- of seniorconsulent. Dit gebeurt steeds op vrijwillige basis. Hiervoor kan u contact opnemen met één van de dienstencentra.

Indien gewenst kan er een multidisciplinair overleg aangevraagd worden bij de overlegcoördinator thuisgezondheidszorg om samen met de zorgbehoevende en/of mantelzorger en de betrokken zorg- en hulpverleners een zorgplan op te stellen. Hiervoor kan u zich wenden tot Sociaal Huis Portavida.

Hoofdstuk 4: De mantelzorgtoelage

Artikel 4

De toelage bedraagt 50,00 EUR per maand.

Artikel 5

De toelage wordt maandelijks uitbetaald aan de mantelzorger, die instaat voor de opvang en/of thuisverzorging van (de) zorgbehoevende oudere(n).

Artikel 6

De toelage gaat in vanaf de maand volgend op deze, waarin de volledige (online) aanvraag met de nodige attesten bij een ambtenaar van een dienstencentrum, het Sociaal Huis Portavida of het Sociaal Huis van het stadsbestuur van Genk toekomt. De Financiële Dienst van Stad Genk staat in voor de maandelijkse uitbetaling.

Artikel 7

In geval van overlijden van de oudere wordt de toelage tot en met de maand van het overlijden toegekend.

Artikel 8

Indien meerdere mantelzorgers een aanvraag voor mantelzorgtoelage indienen, wordt de mantelzorgtoelage toegekend aan de eerste aanvrager. Er wordt slechts één stedelijke mantelzorgpremie per zorgbehoevende persoon toegekend.

Artikel 9

De mantelzorger heeft meldingsplicht binnen de maand aan de dienstencentra, Sociaal Huis Portavida of Sociaal Huis van het stadsbestuur van Genk wanneer er een wijziging optreedt in de situatie van de oudere of de mantelzorger.

Als de zorgbehoevende oudere en/of mantelzorger langer dan twee maanden in het buitenland verblijven dient dit eveneens gemeld te worden. Als zorgbehoevende en mantelzorger SAMEN langer dan twee maanden in het buitenland verblijven dient dit eveneens gemeld te worden, maar wordt de toelage niet ingehouden.

De toelage wordt (ambtshalve) stopgezet / of teruggevorderd wanneer volgende situaties zich voordoen:

- Definitieve inhouding
 - o De zorgbehoevende oudere(n) voldoet niet meer aan de voorwaarden van art 2 van het huidig reglement.
 - o De mantelzorger voldoet niet meer aan de voorwaarden van art 3 van het huidig reglement.
- Tijdelijke inhouding:
 - o Bij verblijf in het buitenland van de zorgbehoevende oudere of mantelzorger langer dan twee maanden.
 - o Bij verblijf van de zorgbehoevende oudere in een algemeen of psychiatrisch ziekenhuis langer dan twee maanden.

De terugvordering van ten onrechte uitbetaalde toelage gebeurt vanaf de maand volgend op de wijziging.

Het OCMW behoudt zich het recht om controles uit te voeren en maatregelen te treffen.

Indien men overgaat tot stopzetting moet de stopzetting van de activiteit als mantelzorger onmiddellijk gemeld worden aan de dienstencentra, Sociaal Huis Portavida of Sociaal Huis van het stadsbestuur van Genk. Bij een niet-melding kunnen de betaalde toelages teruggevorderd worden vanaf het moment van effectieve stopzetting.

Hoofdstuk 5: De aanvraagprocedure

Artikel 10

De aanvraag voor de toelage dient op het daartoe (online) aanvraagformulier te worden ingediend bij het OCMW. Voor de aanvraag zelf kan de mantelzorger terecht in de dienstencentra, Sociaal Huis Portavida en Sociaal Huis van het stadsbestuur van Genk. **De aanvraag kan eveneens digitaal worden ingediend via de website van Stad Genk.** Voor

echtparen of samenwonende zorgbehoevende ouderen dient men voor elk afzonderlijk een aanvraag in.

Artikel 11

De aanvrager zorgt ervoor dat de nodige bewijsstukken worden toegevoegd aan het aanvraagdossier.

Deze bewijsstukken zijn:

- a) het (online) aanvraagformulier
- b) bewijs van inkomsten van de oudere (meest recente aanslagbiljet van de personenbelasting of het meest recente aanslagbiljet in de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid van de zorgbehoevende oudere).
- c) attest dat de zorgbehoevendheid bewijst

De aanvraag is pas geldig indien het OCMW bevestigd heeft dat de aanvraag volledig is en vergezeld is van alle noodzakelijke bewijsstukken. De aanvrager wordt hiervan in kennis gesteld per mail bij een digitale aanvraag en per brief bij een niet-digitale aanvraag.

Hoofdstuk 6: toekenning van de aanvraag

Artikel 12

Het Vast Bureau beslist over de gegrondheid van de aanvraag en de mantelzorger wordt van deze beslissing in kennis gesteld per post of mail.

Artikel 13

Dit reglement wordt bekendgemaakt conform art 286 en art 287 Decreet lokaal bestuur

Artikel 14

Dit reglement treedt in voege op 1 september 2021 en heft alle voorgaande reglementen op.

Door de mantelzorgpremie aan te vragen, aanvaarden de zorgbehoevende persoon en zijn mantelzorger onderhavig reglement.

Algemeen directeur
Hilde De Wilde

Burgemeester, delegatie volgens
artikel 281 DLB
Wim Dries